

Zakaz wjazdu i readmisja

**Polityka Polski w zakresie
zakazu wjazdu oraz wykorzy-
stywanie umów o readmisji
z państwami trzecimi**

Raport przygotowany przez Krajowy
Punkt Kontaktowy Europejskiej Sieci
Migracyjnej w Polsce

Zakaz wjazdu i readmisja

**Polityka Polski w zakresie
zakazu wjazdu oraz wykorzy-
stywanie umów o readmisji
z państwami trzecimi**

Raport przygotowany przez Krajowy
Punkt Kontaktowy Europejskiej Sieci
Migracyjnej w Polsce

Niniejszy raport krajowy został skompilowany i przygotowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, pełniące funkcję koordynatora Krajowego Punktu Kontaktowego Europejskiej Sieci Migracyjnej w Polsce (PL KPK ESM) i stanowi kompilację odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu Europejskiej Sieci Migracyjnej, udzielonych przez Straż Graniczną, na prośbę Departamentu Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Podstawą do prac nad raportem były wspólne specyfikacje oraz metodologie przyjęte przez Europejską Sieć Migracyjną (ESM).

Europejska Sieć Migracyjna została powołana na mocy Decyzji Rady 2008/381/EC z dnia 14 maja 2008 r. w celu dostarczania aktualnych, obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych informacji na temat migracji i azylu instytucjom UE, władzom i instytucjom Państw Członkowskich oraz opinii publicznej, w celu wspierania procesu kształtowania polityki w UE. Pracę ESM koordynuje i współfinansuje Komisja Europejska we współpracy z wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie UE, a także Norwegię, krajowymi punktami kontaktowymi (KPK ESM).

ISBN
978-83-64955-01-3 (wersja elektroniczna)
978-83-64955-03-7 (wersja drukowana)

Elektroniczna wersja krajowego raportu (w polskiej i angielskiej wersji językowej) dostępna jest na stronie www.emn.gov.pl pod zakładką "Publikacje Krajowego Punktu Kontaktowego ESM".

REDAKCJA:

Joanna Sosnowska

ZASTRZEŻENIE:

Raport został przygotowany przez Krajowy Punkt Kontaktowy Europejskiej Sieci Migracyjnej w Polsce (PL KPK ESM). Wyrażane w nim opinie niekoniecznie odzwierciedlają punkt widzenia instytucji wchodzących w skład PL KPK ESM i Komisji Europejskiej. Podmioty te nie są również związane wnioskami sformułowanymi w raporcie.

KONTAKT:

Krajowy Punkt Kontaktowy Europejskiej Sieci Migracyjnej w Polsce
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
– Departament Polityki Migracyjnej
ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa, Polska
email: esm@msw.gov.pl
strona internetowa: www.emn.gov.pl

PROJEKT I SKŁAD:

Voilà! Information Design Studio
www.voila-infographics.com

Spis treści

1

Zakazy wjazdu
> 11

2

Umowy
o readmisji
> 29

3

Zakazy wjazdu i umowy
o readmisji: zrozumienie synergii
z pomocą w zakresie reintegracji
> 39

4

Statystyki
> 45

5

Wnioski
> 59

Wydanie decyzji powrotowej zobowiązuje cudzoziemca do opuszczenia terytorium Polski, ale wyjazd do innego państwa obszaru Schengen nie jest wykonaniem tej decyzji. Przymusowe wykonanie decyzji powrotowej powoduje dokonanie wpisu danych cudzoziemca do systemu SIS dla celów odmowy wjazdu. Od tego momentu zakaz wjazdu obejmuje nie tylko terytorium Polski, ale też pozostałe kraje obszaru Schengen.

Streszczenie

Celem niniejszego opracowania fokusowego Europejskiej Sieci Migracyjnej jest dokonanie podsumowania istotnych wyzwań, przed jakimi stoją organy krajowe właściwe w zakresie organizacji i przeprowadzenia skutecznych i trwałych powrotów obywateli państw trzecich o nieuregulowanym statusie. Badanie dotyczy zwłaszcza dwóch działań w zakresie powrotu – zakazu wjazdu i umów o readmisji. W pewnym ograniczonym zakresie badanie odnosi się także do synergii pomiędzy zakazem wjazdu a umowami o readmisji z jednej strony oraz możliwością świadczenia pomocy cudzoziemcom podczas reintegracji w kraju powrotu z drugiej strony.

Ogólnym celem raportu jest zrozumienie stopnia, w jakim państwa członkowskie UE, w tym Polska, wykorzystują zakazy wjazdu i umowy o readmisji celem wzmocnienia krajowych polityk w zakresie powrotów. Dotychczas niewiele wiadomo na temat sposobu, w jaki państwa członkowskie wykorzystują zakazy wjazdu [a także, choć w mniejszym stopniu, umowy o readmisji], oraz jak efektywnie gwarantują one skuteczny powrót migrantów o nieuregulowanym statusie pobytowym do kraju pochodzenia.

Zagadnienie to częściowo zostało już poruszone na poziomie unijnym w roku 2011, gdy na forum Grupy Roboczej ds. Integracji, Migracji i Wydażeń/ Komitetu Mieszanego przygotowano dwie analizy praktyki państw członkowskich UE w zakresie:

- warunków, w jakich zakaz wjazdu może zostać nałożony, oraz środków za pośrednictwem, których państwa członkowskie mogą uzyskać szybki dostęp do informacji dotyczących zakazu wjazdu [nota nr 15703/11 do z dnia 26 października 2011 roku], oraz
- wspomaganym dobrowolnym powrotom obywateli państw trzecich [nota nr 15702/11 z dnia 26 października 2011 roku].

We wskazanych dokumentach zidentyfikowano cztery istotne mechanizmy stosowania wobec cudzoziemców zakazu wjazdu, tj.:

- niezależnie od decyzji zobowiązującej cudzoziemca do powrotu,
- zakaz wjazdu jest wydawany w momencie wydania decyzji zobowiązującej do powrotu lub też w ściśle określonym czasie,
- zakaz wjazdu jest wydawany w momencie potwierdzenia wyjazdu cudzoziemca, lub też
- zakaz wjazdu wydawany jest po zamknięciu wszystkich dróg odwoławczych od decyzji zobowiązującej cudzoziemca do powrotu.

Przy czym zauważono, iż wskazane modele często ulegają modyfikacjom. Informacja o zastosowaniu wobec cudzoziemca zakazu wjazdu przekazywana jest przede wszystkim poprzez krajowe punkty SIRENE.

Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów w roku 2012 dokumentem programowym „Polityka migracyjna Polski – stan obecny i postulowane działania” istotnym elementem przeciwdziałania nielegalnej migracji jest organizowanie i promowanie w krajach pochodzenia, których obywatele najczęściej naruszają polskie przepisy w zakresie wjazdu i pobytu, działań informacyjnych przedstawiających możliwości legalnego przyjazdu i zamieszkania w Polsce, a także informowanie o konsekwencjach nielegalnej migracji, w tym stosowania środka zakazu wjazdu. Nagłaśnianie tej kwestii powinno pokazywać skuteczność zarówno systemu kontroli granicznej, jak i działań kontrolnych prowadzonych wewnątrz kraju. Dokument podkreśla wagę dalszego wspierania przez Polskę zawierania umów o readmisji, zarówno dwustronnych, jak i wielostronnych, których stroną jest Unia Europejska, ponieważ umowy takie stanowią mechanizm pozwalający na skuteczne odsyłanie cudzoziemców do krajów

pochodzenia. Ponadto dokument stanowi, iż realizowanie wydażeń w ramach umów readmisyjnych w coraz większym stopniu powinno uwzględniać współpracę z krajami UE oraz wsparcie ze strony Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Unii Europejskiej [Agencją FRONTEX]. Nowym elementem wpisanym do rekomendacji poprawy skuteczności polityki powrotowej

jest zapewnienie możliwości korzystania z pomocy reintegracyjnej cudzoziemcom, których powroty są w całości organizowane przez Urząd do Spraw Cudzoziemców [w chwili obecnej cudzoziemcy ci nie otrzymują pomocy reintegracyjnej w kraju powrotu], a także systematyczne prowadzenie badań na temat skuteczności przeprowadzanych dobrowolnych powrotów oraz pomocy reintegracyjnej.

1

Zakazy wjazdu

1.1 Krajowe ramy prawne dotyczące zakazów wjazdu: przyczyny nakładania zakazów wjazdu i kategorie obywateli państw trzecich podlegających zakazom wjazdu

> 13

1.2 Stosowanie zakazów wjazdu w praktyce

> 16

1.3 Współpraca pomiędzy państwami członkowskimi

> 21

1.4 Skuteczność zakazów wjazdu

> 26

1.0 Zakazy wjazdu

1.1 Krajowe ramy prawne dotyczące zakazów wjazdu: przyczyny nakładania zakazów wjazdu i kategorie obywateli państw trzecich podlegających zakazom wjazdu

1. Który scenariusz ma zastosowanie do nakładania zakazów wjazdu w Polsce?

a) Zakazy wjazdu są nakładane automatycznie, jeżeli zobowiązanie do powrotu nie zostało wykonane LUB jeżeli żaden termin dobrowolnego wyjazdu nie został wyznaczony

Tak.

b) Zakazy wjazdu są nakładane automatycznie w przypadku wszystkich decyzji nakazujących powrót innych niż określone w lit. a)

Nie. Oprócz wskazanych w punkcie a) sytuacji zakaz wjazdu nakłada się automatycznie

w przypadku, jeżeli określono termin dobrowolnego powrotu a cudzoziemiec w tym terminie nielegalnie przekroczy granicę, lub będzie usiłował nielegalnie przekroczyć granicę

c) Zakazy wjazdu są wydawane w poszczególnych przypadkach w stosunku do wszystkich decyzji nakazujących powrót innych niż określone w lit. a)

Nie.

2a. Jakie są przyczyny nakładania zakazów są określone w prawodawstwie krajowym w Polsce?

TABELA 1.1

Przyczyny nakładania zakazów wjazdu

Przyczyny nakładania zakazów wjazdu	Tak/Nie	Proszę podać informacje na temat kryteriów/wskaźników, które stanowią podstawę do podjęcia decyzji, czy w danym przypadku określone przyczyny mają zastosowanie
Ryzyko ucieczki ¹	Tak	Prawdopodobieństwo ucieczki cudzoziemca istnieje w szczególności, gdy cudzoziemiec: zadeklarował niepodporządkowanie się obowiązkom wynikającym z otrzymania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, nie

¹ Jak określono w art. 11 ust. 1 lit. a) dyrektywy w sprawie powrotu, w połączeniu z art. 7 ust. 4.

		dysponuje dokumentami poświadczającymi jego tożsamość, przekroczył lub usiłował przekroczyć granicę wbrew przepisom prawa, wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie obowiązywania wpisu do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, lub do Systemu Informacyjnego Schengen do celu odmowy wjazdu.
Obywatel państwa trzeciego stanowi poważne zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa narodowego²	Tak	Powyższe jest stosowane, gdy wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.
Wniosek o pozwolenie na legalny pobyt został odrzucony jako oczywiście bezzasadny lub zawierający fałszywe informacje³	Nie	
Zobowiązanie do powrotu nie zostało wykonane⁴	Tak	W decyzji w której określono termin dobrowolnego powrotu orzeka się zakaz wjazdu na wypadek gdyby cudzoziemiec w tym terminie: nie opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przekroczył lub będzie usiłował przekroczyć granicę wbrew przepisom prawa.

2b. Jakie są przyczyny, na podstawie których Polska podejmuje decyzję o niewydawaniu zakazu wjazdu?

TABELA 1.2

Przyczyny nienakładania zakazów wjazdu

Przyczyny nienakładania zakazów wjazdu	Tak/Nie	Proszę podać informacje na temat kryteriów/wskaźników, które stanowią podstawę do podjęcia decyzji, czy w danym przypadku określone przyczyny mają zastosowanie
 <p>Przyczyny humanitarne</p>		<p>Cudzoziemcowi udziela się zgody na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zobowiązanie go do powrotu może nastąpić jedynie do państwa, w którym, w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> zagrożone byłoby jego prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego lub

2. Jak określono w art. 11 ust. 1 lit. a) dyrektywy w sprawie powrotu, w połączeniu z art. 7 ust. 4.

3. Jak określono w art. 11 ust. 1 lit. a) dyrektywy w sprawie

powrotu, w połączeniu z art. 7 ust. 4.

4. Jak określono w art. 11 ust. 1 lit. b) dyrektywy w sprawie powrotu.

		decyzji o zobowiązaniu do powrotu humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany, decyzji o zobowiązaniu do powrotu.	<ul style="list-style-type: none"> mógłby on zostać poddany torturom albo niehumanitarnym lub zgodę na pobyt tolerowany, mógłby być zmuszony do pracy, lub mógłby być pozbawiony prawa do rzetelnego procesu sądowego albo być ukarany bez podstawy prawnej.
 <p>Prawo do życia rodzinnego (art. 8 EKPC)</p>		W przypadku zaistnienia tej przesłanki cudzoziemcowi udziela się zezwolenie na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany. Cudzoziemcom, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany nie wydaje się decyzji o zobowiązaniu do powrotu.	Cudzoziemcowi udziela się zgody na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zobowiązanie go do powrotu naruszałoby jego prawo do życia rodzinnego lub prywatnego, w rozumieniu przepisów Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku.
 <p>Przyczyny zdrowotne</p>		Nie	

3. Proszę krótko opisać kategorie obywateli państw trzecich, wobec których może być wydany zakaz wjazdu

TABELA 1.3

Kategorie obywateli państw trzecich, wobec których może być wydany zakaz wjazdu

Kategorie obywateli państw trzecich, wobec których może być wydany zakaz wjazdu ⁵	Obywatele państw trzecich, którzy dobrowolnie stosują się do decyzji nakazującej powrót (T/N)	Obywatele państw trzecich, którzy nie stosują się do decyzji nakazującej powrót (T/N)
Obywatele państw trzecich nielegalnie przebywający na terytorium jednego z państw członkowskich (w tym osoby, który utraciły prawo pobytu, których ważność wiza wygasła, osoby, których wniosek o ochronę międzynarodową został odrzucony, obywatele państw trzecich, którzy nielegalnie wjechali na dane terytorium)	Tak. Decyzja o nałożeniu zakazu wjazdu jest podejmowana na podstawie indywidualnych przesłanek.	Tak. W przypadku, jeżeli spełniony został któryś warunków wskazanych w tabeli 1.1.
Obywatele państw trzecich, którzy podlegają zakazowi wjazdu zgodnie z art. 13 kodeksu granicznego Schengen	Nie	

5. Na podstawie art. 2 dyrektywy w sprawie powrotu.

Obywatele państw trzecich, którzy zostali zatrzymani lub ujęci przez właściwe organy w związku z nielegalnym przekraczaniem lądowej, morskiej lub powietrznej zewnętrznej granicy państwa członkowskiego oraz którzy nie otrzymali następnie zezwolenia na pobyt lub prawa do pobytu w tym państwie członkowskim	Nie dotyczy. Nie wydaje się decyzji.	Tak. W przypadku, jeżeli spełniony został któryś warunków wskazanych w tabeli 1.1.
Obywatele państw trzecich, którzy podlegają sankcji karnej, która przewiduje lub której skutkiem jest zobowiązanie do powrotu	Tak	Tak. W przypadku, jeżeli spełniony został któryś warunków wskazanych w tabeli 1.1.

4. Proszę określić zakres terytorialny zakazów wjazdu nakładanych przez Polskę, tj. czy obowiązują one na terytorium całej UE czy też obejmują tylko terytorium Polski?

Wszystkie odpowiedzi zamieszczone w niniejszym kwestionariuszu dotyczą instrumentu zakazu wjazdu w rozumieniu przepisów dyrektywy powrotowej, obejmującego terytorium wszystkich państw członkowskich UE. Możliwe jest nakładanie zakazu wjazdu na terytorium wszystkich państw członkowskich UE oraz wyłącznie na terytorium Polski. W przypadkach, w których dyrektywa nakłada obowiązek nałożenia zakazu wjazdu wydawany jest zakaz wjazdu na terytorium wszystkich państw członkowskich UE.

5. Która instytucja (instytucje) w Polsce decydują o wydaniu bądź niewydaniu zakazu wjazdu dla obywateli państw trzecich podlegających decyzji nakazującej powrót?

W Polsce organem decydującym o wydaniu bądź niewydaniu zakazu wjazdu dla obywateli państw trzecich podlegających decyzji nakazującej powrót jest organ wydający decyzję o zobowiązaniu do powrotu. Organem tym jest komendant placówki Straży Granicznej, lub komendant oddziału Straży Granicznej.

1.2 Stosowanie zakazów wjazdu w praktyce

6. Kto informuje obywateli państw trzecich o nałożeniu zakazu wjazdu i jaką procedurę stosuje się do przekazywania takich informacji?

W praktyce cudzoziemiec uzyskuje informację o nałożeniu na niego zakazu wjazdu i terminie jego obowiązywania w decyzji powrotowej. Cudzoziemiec może uzyskać tego rodzaju informację również alternatywnie, w każdym czasie na jego wniosek w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców. Powyższa informacja gromadzona jest w bazie danych na temat cudzoziemców [tzw. krajowy zbiór rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców prowadzi Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, art. 449 ustawy o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku].

7. Czy obywatele państw trzecich, na których nałożono zakaz wjazdu, mają możliwość odwołania się od tej decyzji?

Tak. Orzeczenie o zakazie ponownego wjazdu jest elementem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Cudzoziemiec może złożyć odwołanie od tej decyzji do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Zgodnie z art. 321 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach organem wyższego stopnia, w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeksu postępowania administracyjnego [Dz.U. 2013 poz. 267], w stosunku do komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej w sprawach o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi [Dz.U. 2002 nr 153, poz. 1270], po wyczerpaniu toku instancji cudzoziemiec może wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego [WSA].

8. Proszę określić, czy zakazy wjazdu można w Polsce cofnąć lub zawiesić, wskazując kategorie obywateli państw trzecich, wobec których zakazy wjazdu można cofnąć/zawiesić, oraz wyjaśnić okoliczności lub przyczyny takiego cofnięcia/zawieszenia.

TABELA 1.4

Cofnięcie lub zawieszenie zakazów wjazdu

Kategorie obywateli państw trzecich, którzy mogą być wyłączeni z obowiązywania zakazu wjazdu	Zakaz wjazdu może być cofnięty lub zawieszony (T/N)	Jeśli tak, proszę podać informacje na temat stosowanych kryteriów/wskaźników
 <p>Obywatele państw trzecich, którzy są w stanie wykazać, że opuścili terytorium państwa członkowskiego, w pełni przestrzegając decyzji nakazującej powrót</p>	Tak	<p>Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, jeżeli cudzoziemiec wykaze, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie. <p>Jednakże zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.
 <p>Ofiary handlu ludźmi, którym wydano zezwolenie na pobyt zgodnie z dyrektywą Rady 2004/81/WE (pod warunkiem, że nie stanowią zagrożenia dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa narodowego)</p>	Tak	<p>Obowiązywanie wpisu do wykazu zawieszają się, jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, potwierdzające go że istnieje domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi, wobec cudzoziemca toczy się postępowanie w sprawie udzielenia mu zgody na pobyt ze względów humanitarnych, zgody na pobyt tolerowany lub zezwolenia, na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi.
 <p>Małoletni</p>	Tak	<p>Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaze, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub

- innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Małoletni bez opieki

Tak

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Osoby niepełnosprawne

Tak

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Osoby starsze

Tak

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Kobiety w ciąży

Tak

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Osoby samotnie wychowujące małoletnie dzieci

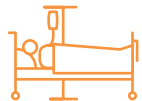
Tak

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub

Osoby poważnie chore

Tak

- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi

Tak

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Ofiary tortur, zgwałcenia lub innych poważnych form przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej (np. ofiary okaleczania żeńskich narządów płciowych)

Tak

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

Inne przyczyny humanitarne

n/d

n/d

Inne przypadki indywidualne lub pewne kategorie przypadków z innych przyczyn

Możliwość cofnięcia zakazu wjazdu istnieje w przypadku każdego cudzoziemca o ile spełnione zostaną warunki wskazane w kolumnie po prawej stronie

Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, na wniosek cudzoziemca, w drodze decyzji, może cofnąć zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1 (zakaz wjazdu), jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych, lub
- została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

W ust. 2. wskazuje się, że zakazu, o którym mowa w art. 318 ust. 1, nie cofa się, gdy:

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub
- bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej lub
- cudzoziemiec nie uiścił należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które był obowiązany ponieść.

9. Czy instytucja odpowiedzialna za nałożenie zakazu wjazdu to ten sam organ, który jest właściwy do wydawania decyzji w sprawie cofnięcia/zawieszenia zakazu?

Tak. Organem tym w obu przypadkach jest Straż Graniczna.

1.3 Współpraca pomiędzy państwami członkowskimi

10. Czy Polska dokonuje wpisu do SIS po nałożeniu zakazu wjazdu na obywatela państwa trzeciego? (np. zob. art. 24 ust. 3 rozporządzenia nr 1987/2006 - SIS)? Proszę określić, czy:

- Dokonywanie wpisów do SIS to standardowa praktyka,
- Wpisów do SIS dokonuje się regularnie,
- Wpisów do SIS dokonuje się w poszczególnych przypadkach.

Tak. W Polsce dokonywanie wpisów do Systemu Informacji Schengen [SIS] to standardowa praktyka i jest wykonywane na bieżąco. Urząd do Spraw Cudzoziemców realizuje obowiązek wynikający z art. 24 ust. 3 rozporządzenia nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 roku w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji

[SIS II], a także zgodnie z art. 443⁶ ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach [ustawa weszła w życie z dniem 1 maja 2014 roku]. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców przekazuje przechowywane w wykazie dane cudzoziemca, na okres ich przechowywania w wykazie, do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu, jeżeli podstawą przechowywania tych danych w wykazie jest:

- ostateczna decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, zawierająca zakaz ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen lub
- prawomocny wyrok w innym państwie niż państwo obszaru Schengen za przestępstwo stanowiące zbrodnię w rozumieniu prawa polskiego lub w Polsce lub innym państwie obszaru Schengen za przestępstwo na karę pozbawienia wolności powyżej jednego roku; lub
- uznanie wjazdu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego pobytu na tym terytorium za niepożądane ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub możliwość naruszenia interesu Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- przekazanie cudzoziemca do państwa trzeciego na podstawie umowy międzynarodowej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób, po uprzednim zatrzymaniu cudzoziemca w związku z przekroczeniem przez niego granicy wbrew przepisom, lub
- art. 77 ustawy z dnia 14 lipca 2006 roku o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin⁷.

Dane umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen usuwa się w przypadku zawieszenia obowiązywania wpisu do wykazu⁸ do czasu ustania okoliczności uzasadniających to zawieszenie. Po

upływie okresu zawieszenia obowiązywania wpisu do wykazu dane cudzoziemca umieszcza się ponownie w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu.

11a. Czy Polska wymienia z innymi państwami członkowskimi informacje dotyczące zastosowania zakazów wjazdu?

Polska wymienia informacje dotyczące zastosowania zakazów wjazdu w poszczególnych przypadkach. Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt. 3 ustawy o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku [Dz.U. z 2013 roku poz. 1650] przekazywanie właściwym organom innych państw obszaru Schengen, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, informacji dotyczących podstawy prawnej i faktycznej wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen do celów określonych w art. 25 Konwencji Wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach, należy do głównych zadań Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Wymiana informacji pomiędzy krajami członkowskimi w zakresie stosowania zakazu wjazdu wobec cudzoziemców może mieć miejsce w opisanych poniżej przypadkach:

Odmowa wydania wizy krajowej

Zgodnie z art. 65 ust. 1 pkt. 2 cudzoziemcowi odmawia się wydania wizy krajowej, jeżeli jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu.

Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, wizę krajową można wydać tylko w razie istnienia poważnych przyczyn uzasadniających jej wydanie, zwłaszcza ze względów humanitarnych lub z powodu zobowiązań międzynarodowych, z uwzględnieniem interesu państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen.

⁶ Wcześniej art. 134a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o cudzoziemcach stanowił, iż dane cudzoziemca [z pewnymi wyjątkami] są przekazywane do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu na okres przechowywania ich w wykazie.

⁷ Artykuł stanowi, iż dane obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, którzy opuścili terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskutek wykonania decyzji o wydaleniu podjętej ze względu

na zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, przechowuje się w wykazie przez okres 5 lat. Po upływie tego okresu dane obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE wykreśla się z wykazu.

⁸ Za: art. 437 ustawy o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku [Dz.U. z 2013 roku poz. 1650].

Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o wydanie wizy krajowej znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, a zachodzą poważne przyczyny wydania tej wizy konsul rozpatrujący wniosek o wydanie wizy krajowej, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, zasięga na podstawie art. 25 ust. 1 Konwencji Wykonawczej Schengen opinii państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu.

Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o przedłużenie wizy krajowej znajdują się w Systemie Informacji Schengen do celów odmowy wjazdu i zachodzą poważne przyczyny uzasadniające przedłużenie tej wizy, wojewoda za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, zasięga na podstawie art. 25 ust. 1 Konwencji Wykonawczej Schengen opinii państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu.

W przypadku wydania/przedłużenia wizy konsul/wojewoda informuje, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, właściwy organ państwa obszaru Schengen o wydaniu wizy krajowej.

Jeżeli państwo obszaru Schengen zasięga opinii na podstawie art. 25 ust. 2 Konwencji Wykonawczej Schengen, organ właściwy do unieważnienia lub cofnięcia wizy krajowej (konsul, komendant placówki lub oddziału Straży Granicznej lub minister właściwy do spraw zagranicznych w zakresie wiz dyplomatycznych i służbowych) ustala, czy zachodzą przesłanki do unieważnienia lub cofnięcia wizy krajowej, a w razie, gdy ich brak, informuje o tym właściwy organ tego państwa, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji.

Odmowa udzielenia zezwolenia pobytowego

Zgodnie z nową ustawą o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku cudzoziemcowi odmawia się udzielenia zezwolenia pobytowego w Polsce, jeżeli jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu. Powyższy zapis odnosi się do zezwolenia na pobyt czasowy [art. 100 ust. 1 pkt. 3], zezwolenia na pobyt czasowy i pracę [art. 117], zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji [art. 132], zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Polski [art.141], zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej [art. 143], zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się

na studiach [art. 147], zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych [art. 154], zezwolenia na pobyt czasowy dla członków rodzin obywateli Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków rodzin cudzoziemców [art. 164], zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu [art. 184], zezwolenia na pobyt stały [art. 197 ust. 1 pkt3].

Powyższego zapisu nie stosuje się w stosunku do cudzoziemców ubiegających się o zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności oraz o zezwolenie na pobyt na terytorium Polski cudzoziemców będących ofiarami handlu ludźmi.

Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, wojewoda może wydać cudzoziemcowi zezwolenie pobytowe w Polsce tylko w razie istnienia poważnych przyczyn uzasadniających jego udzielenie. Powyższa sytuacja może mieć miejsce zwłaszcza ze względów humanitarnych lub z powodu zobowiązań międzynarodowych, z uwzględnieniem interesu państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen.

W przypadku, o którym mowa w art. 25 ust. 1 Konwencji Wykonawczej do Układu Schengen wojewoda wydający decyzję pozytywną w sprawie o udzielenie zezwolenia pobytowego informuje, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, właściwy organ państwa obszaru Schengen o wydaniu danego zezwolenia.

W przypadku, gdy inne państwo obszaru Schengen zasięga opinii, o której mowa w art. 25 ust. 2 Konwencji Wykonawczej do Układu Schengen, wojewoda ustala, czy zachodzą przesłanki do cofnięcia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały i informuje o tym, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, właściwy organ tego państwa.

Ponadto, Urząd do Spraw Cudzoziemców prowadzący wykaz cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, za pośrednictwem Biura Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji wymienia informacje dotyczące powodów wpisu danych osobowych cudzoziemca do Systemu Informacji Schengen [SIS], terminu obowiązywania wpisu w SIS, potwierdzenia tożsamości danych osobowych umieszczonych w Systemie Informacji Schengen z innymi państwami członkowskimi w poszczególnych przypadkach tj.: w ramach art. 25 Konwencji Wykonawczej do układu

Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach. Powyższe ma miejsce w sytuacji, gdy:

- rozważane jest wydanie dokumentu pobytowego. W przypadku, gdy państwo członkowskie rozważa wydanie dokumentu pobytowego cudzoziemcowi, wobec którego został dokonany wpis do celów odmowy wjazdu, państwo to zasięga uprzednio opinii państwa członkowskiego, które dokonało tego wpisu oraz bierze pod uwagę jego interesy; dokument pobytowy wydaje się jedynie z ważnych powodów, w szczególności z przyczyn humanitarnych lub z uwagi na zobowiązania międzynarodowe. W przypadku wydania dokumentu pobytowego państwo członkowskie, które dokonało wpisu wycofuje go, lecz może wpisać danego cudzoziemca do krajowego wykazu wpisów do celów odmowy wjazdu. Przed dokonaniem wpisu do celów odmowy wjazdu w rozumieniu art. 96 Konwencji Wykonawczej do Układu Schengen państwa członkowskie dokonują kontroli krajowych rejestrów wydanych wiz długoterminowych i dokumentów pobytowych.
- wpis do celów odmowy wjazdu został dokonany wobec cudzoziemca legitymującego się ważnym dokumentem pobytowym wydanym przez jedno z państw członkowskich. W przypadku braku cofnięcia dokumentu pobytowego, państwo członkowskie dokonujące wpisu wycofa go, lecz, niezależnie od tego, może wprowadzić danego cudzoziemca na krajową listę wpisów do celów odmowy wjazdu.
- rozważane jest wydanie wiz długoterminowych.

11b. Jakiego rodzaju informacje są wymieniane z innymi państwami członkowskimi?

- Liczba nałożonych zakazów wjazdu
Nie.
- Tożsamość osób, na które nałożono zakazy wjazdu
Tak.
- Przyczyny nałożenia zakazów wjazdu
Tak.
- Decyzja o cofnięciu zakazu wjazdu i przyczyny cofnięcia
Tak.
- Decyzja o zawieszeniu zakazu wjazdu i przyczyny zawieszenia
Nie.

W przypadku Polski SzeF Urzędu do Spraw Cudzoziemców, jako organ prowadzący wykaz cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądanym, wymienia informacje z innymi państwami członkowskimi w następującym zakresie:

- Tożsamość osób, na które nałożono zakazy wjazdu,
- Przyczyny nałożenia zakazów wjazdu,
- Decyzja o cofnięciu zakazu wjazdu i przyczyny cofnięcia.

Ponadto udzielane są także informacje dotyczące terminu obowiązywania wpisu w SIS, a sporadycznie, także dane dotyczące tożsamości rodziców cudzoziemca.

11c. W jaki sposób odbywa się wymiana informacji z innymi państwami członkowskimi?

W oparciu o art. 25 ust. 1 i 2 Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku Urząd do Spraw Cudzoziemców prowadzący w Polsce wykaz cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądanym, za pośrednictwem Biura Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji, tzn. Polskiego Biura SIRENE, wymienia informacje z innymi państwami członkowskimi [powyższe działa też w drugą stronę]. Następnie Biuro SIRENE POLSKA kieruje odpowiedź uzyskaną z Urzędu do Spraw Cudzoziemców do Biura SIRENE w innym państwie członkowskim UE. Mechanizmy używane w wymianie informacji między Urzędem do Spraw Cudzoziemców a Biurem SIRENE to korespondencja pisemna, za pomocą telefonu, poczty elektronicznej.

12a. Art. 11 ust. 4 stanowi, że „jeżeli państwo członkowskie rozważa możliwość wydania zezwolenia na pobyt lub innego zezwolenia upoważniającego do pobytu obywatelowi państwa trzeciego, wobec którego w innym państwie członkowskim wydany został zakaz wjazdu, zasięga ono najpierw opinii państwa członkowskiego, które wydało ten zakaz wjazdu oraz bierze pod uwagę jego interesy zgodnie z art. 25 Konwencji wykonawczej do układu z Schengen”. Proszę opisać, w jaki sposób przebiegają takie konsultacje, wskazać organy w nich uczestniczące oraz sposób przeprowadzania konsultacji.

W Polsce organami uczestniczącymi w wymianie informacji to: konsulowie w związku z wydawaniem

wiz krajowych, wojewodowie w związku z udzieleniem zezwoleń pobytowych oraz przedłużaniem wiz krajowych, organy właściwe do unieważniania wiz krajowych oraz SzeF Urzędu do Spraw Cudzoziemców [Wydział Wykazu Cudzoziemców, Wydział Postępowań Uchodźczych]. Zgodnie z art. 25 Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen zapytania o powody wpisu i prośby o usunięcie wpisu danego cudzoziemca z Systemu Informacji Schengen przysyłane są w formie pisma do Wydziału Wykazu Cudzoziemców Urzędu do Spraw Cudzoziemców przez Biuro SIRENE. W sytuacji wszczęcia przez Urząd do Spraw Cudzoziemców konsultacji zgodnie z art. 25 Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen – taka konsultacja przebiega w trzech etapach:

- wszczęcie konsultacji i udzielenie informacji o powodach wpisu w Systemu Informacji Schengen,
- zapowiedź usunięcia wpisu jedynie w przypadku udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt przez Państwo członkowskie wnioskujące o konsultacje,
- usunięcie wpisu z Systemu Informacji Schengen.

Wszystkie informacje z Urzędu do Spraw Cudzoziemców odsyłane są na piśmie do Biura Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji, tzn. Polskiego Biura SIRENE.

12b. Czy Polska kiedykolwiek wydała pozwolenie na pobyt lub inne zezwolenie upoważniające do pobytu obywatelowi państwa trzeciego, wobec którego w innym państwie członkowskim wydany został zakaz wjazdu?

Tak. Nie będzie jednak możliwe podanie danych statystycznych w tym zakresie, gdyż tego rodzaju dane nie są gromadzone w systemie teleinformatycznym.

12c. Jeżeli Polska wydała pozwolenie na pobyt lub inne zezwolenie upoważniające do pobytu obywatelowi państwa trzeciego, wobec którego w innym państwie członkowskim wydany został zakaz wjazdu, proszę określić okoliczności, na podstawie których podjęte zostały takie decyzje.

Zgodnie ze wskazanymi w ustawie o cudzoziemcach oraz we właściwych rozporządzeniach wyko-

nawczych do ustawy warunkami wydania przez właściwe organy państwa wiz [urzędy konsularne] oraz zezwoleń na pobyt w Polsce [urzędy wojewódzkie] nie zaistniały sytuacje udzielania zezwoleń legalizujących wjazd i pobyt cudzoziemcom, wobec których inne państwa członkowskie Unii Europejskiej wydały zakaz wjazdu. W przypadku, gdy cudzoziemiec figuruje w Systemie Informacji Schengen [SIS] konsul Rzeczypospolitej Polskiej lub wojewoda podejmują w takiej sytuacji decyzję odmowną.

Jedynym przypadkiem, w którym w takiej sytuacji mogłaby być wydana wiza krajowa jest udzielenie – zgodnie z ustawą o cudzoziemcach - wizej w celu przyjazdu ze względów humanitarnych, ze względu na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe. W latach 2011 – 2014 [I kwartał] nie odnotowano przypadku wydania przez urząd konsularny wizej krajowej [wiza D 26] udzielanej w celu przyjazdu ze względów humanitarnych, ze względu na interes państwa lub inne zobowiązania międzynarodowe [za: art. 26 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o cudzoziemcach⁹, która obowiązywała do dnia 1 maja 2014 roku].

Zgodnie z Konwencją Wykonawczą do Układu z Schengen państwa członkowskie mogą wydawać także jednolite wize Schengen o ograniczonej ważności terytorialnej [tzw. wize LTV], które upoważniają cudzoziemca do pobytu jedynie na terytorium państwa/państw, na które dana wiza została wydana. Z informacji uzyskanych z polskich urzędów konsularnych wynika, że na ogólną liczbę ok. 12 700 wydanych w roku 2013 przez polskich konsulów wiz LTV tylko 0.25% z nich [czyli ok. 30 wiz] udzielono cudzoziemcom, wobec których inne państwa członkowskie UE wydały zakaz wjazdu. Były to przypadki indywidualne, najczęściej mające miejsce względem obywateli Ukrainy [ok. 50%]. Z uwagi na znikomą liczbę wydarzeń, trudno jest wskazać jednolity trend uzasadniający podejmowanie przez polskich konsulów decyzji pozytywnych. W przeważającej mierze były to sytuacje podyktowane względami gospodarczo-handlowymi i biznesowymi, wspartymi wystąpieniami polskich instytucji państwowych. Należy zaznaczyć, iż w każdym przypadku cudzoziemiec był informowany, że na podstawie wizej LTV może przebywać wyłącznie na terytorium Rze-

⁹ Dz. U. 2011 Nr 264, poz. 1573 z późn. zm.

czypospolitej Polskiej bez możliwości podróżowania do innego kraju strefy Schengen. Po zakończeniu pobytu w Polsce jest natomiast zobligowany do

wyjazdu bezpośrednio do kraju pochodzenia, bez możliwości tranzytu przez terytorium innego kraju członkowskiego UE.

1.4 Skuteczność zakazów wjazdu

13. Czy Polska przeprowadziła jakiegokolwiek oceny skuteczności zakazów wjazdu?

Nie.

14. Przedstawione poniżej wskaźniki opracowano w celu mierzenia skuteczności zakazów wjazdu jako

środka zwiększania zdolności Polski do doprowadzenia do stałych powrotów lub stworzenia zastępczych miar ich skuteczności. Jeżeli Polska gromadzi dane statystyczne pozwalające na obliczenie tych wskaźników, należy to zaznaczyć i przedstawić statystyki za ostatnie 5 lat.

TABELA 1.5

Statystyki krajowe dotyczące zakazów wjazdu

Wskaźniki ¹⁰	T/N	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba nałożonych zakazów wjazdu	Tak	10 495 ¹¹ 8 518 ¹²	11 434 8 272	11 845 7 435	9 138 6 857	9 697 7 334
Liczba decyzji o cofnięciu zakazu wjazdu	Tak	408 ¹³	387	409	396 123 ¹⁴	693 587
Liczba decyzji o zawieszeniu zakazu wjazdu	Nie					
Liczba osób, wobec których wydano zakaz wjazdu, które zostały ponownie zatrzymane na danym terytorium (nie na granicy)	Nie					

10. Ogólne dane dotyczące liczby nałożonych zakazów wjazdu znajdują się w Wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Polski jest niepożądany, prowadzony przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Orzekanie o zakazie wjazdu w decyzjach o wydaleniu z terytorium RP lub w decyzjach o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium RP zostało wprowadzone do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o cudzoziemcach z dniem 12 czerwca 2012 roku, tj. z wejściem w życie ustawy z dnia 27 kwietnia 2012 roku o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz ustawy o promocji zatrudnienia [Dz.U. poz. 589] i jest obligatoryjne [natomiast od decyzji organu zależało i obecnie zależy, poza wyjątkami, czy zakaz wjazdu ma dotyczyć RP czy RP i innych państw obszaru Schengen]. Przed tą datą nie orzekano się o zakazie wjazdu, ale z mocy prawa [wg. ustawy o cudzoziemcach z 2003 roku] dane cudzoziemca, wobec którego wydano decyzję powrotną wpisywano do wykazu osób niepożądanych na terytorium Polski [licząc od dnia wykonania decyzji]. Przed tą datą

w niektórych tylko decyzjach powrotnych wyraźnie informowano, że skutkiem wydania decyzji jest wpisanie danych cudzoziemca do wykazu osób niepożądanych.

11. Ogólna liczba wpisów do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Polski jest niepożądany, w tym w związku z wydaniem decyzji powrotowej, tj. decyzji o wydaleniu lub decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium RP.

12. Liczba decyzji o wydaleniu oraz decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium RP, którym zawsze towarzyszył skutek zakazu wjazdu na terytorium RP lub na terytorium RP i innych państw obszaru Schengen.

13. Ogólna liczba wykreśleń z wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Polski jest niepożądany, w tym, gdy wpis do wykazu był związany z wydaniem decyzji powrotowej.

14. Liczba decyzji o cofnięciu zakazu wjazdu.

Odsetek osób, wobec których wydano zakaz wjazdu, i które dokonały dobrowolnego powrotu - w całkowitej liczbie osób, wobec których wydano zakaz wjazdu

Nie

Odsetek osób, wobec których nie wydano zakazu wjazdu, które dokonały dobrowolnego powrotu - w całkowitej liczbie osób, na które nałożono decyzję zobowiązującą do powrotu

Nie

15. Czy Polska zetknęła się z któryś z podanych niżej wyzwań podczas stosowania zakazów wjazdu i krótko wyjaśnić, jaki wpływ mają one na sku-

teczność zakazów wjazdu w zakresie skutecznych powrotów?

TABELA 1.6

Wyzwania praktyczne związane ze stosowaniem zakazów wjazdu

Wyzwania związane z zakazami wjazdu	T/N	Przyczyny
Trudno jest zapewnić przestrzeganie zakazów wjazdu przez obywateli państw trzecich, których one dotyczą	Nie	Wszystkie państwa członkowskie mają możliwość weryfikowania przestrzegania przez cudzoziemca zakazu wjazdu poprzez SIS.
Trudno jest monitorować przestrzeganie zakazów wjazdu	Nie	Wszystkie państwa członkowskie mają możliwość monitorowania przestrzegania przez cudzoziemca zakazu wjazdu poprzez SIS.
Trudno jest zapewnić współpracę innych państw członkowskich w stosowaniu zakazów wjazdu ¹⁵	Nie	Co do zasady państwa członkowskie realizują działania wynikające z wpisu cudzoziemca do SIS dla celów odmowy wjazdu.
Trudno jest zapewnić współpracę państwa pochodzenia przy stosowaniu zakazów wjazdu	Nie	Nie dotyczy

16. Proszę opisać przykłady dobrych praktyk w zakresie stosowania zakazów wjazdu w Polsce, określając możliwie najdokładniej przyczyny decydujące o uznawaniu danej praktyki za skuteczną. Za dobrą praktykę uznać należy stworzenie i prowadzenie aktualnego wykazu cudzoziemców których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

jest niepożądany, w którym gromadzone są dane osobowe oraz przyczyny dokonania wpisu danego cudzoziemca do wykazu. Informacje te, w zależności od okoliczności sprawy, mogą pomóc w podejmowaniu decyzji administracyjnych. Zgodnie z art. 435 ust.1 nowej ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach w wykazie umieszcza się

15. Dotyczyć do może na przykład problemów ze stosowaniem

Systemu Informacyjnego Schengen lub braku wspólnego systemu.

i przechowuje dane cudzoziemca, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących przesłanek:

- cudzoziemcowi została wydana decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu z orzeczonym zakazem wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zakazem wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen;
- cudzoziemiec został skazany prawomocnym wyrokiem w Rzeczypospolitej Polskiej - za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe na karę grzywny lub karę pozbawienia wolności lub innym państwie niż państwo obszaru Schengen - za przestępstwo stanowiące zbrodnię w rozumieniu prawa polskiego, lub też w Polsce albo w innym państwie obszaru Schengen - za przestępstwo na

karę pozbawienia wolności powyżej jednego roku;

- wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany ze względu na zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską;
- wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemiec po uprzednim zatrzymaniu go w związku z przekroczeniem granicy wbrew przepisom prawa został przekazany do państwa trzeciego na podstawie umowy międzynarodowej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób.

2

Umowy o readmisji

2.1 Struktura instytucjonalna
> 16

2.2 Unijne umowy o readmisji
> 17

2.3 Odrębne dwustronne umowy o readmisji
> 18

2.0 Umowy o readmisji¹⁶

2.1 Struktura instytucjonalna

17. Który organ odpowiada za składanie wniosków o readmisję do państw trzecich w indywidualnych przypadkach powrotów przymusowych lub dobrowolnych?

Organem, który posiada kompetencje we wskazanym zakresie jest w Polsce Straz Graniczna.

2.2 Unijne umowy o readmisji

18. Proszę podać dostępne dane statystyczne na temat liczby wniosków o readmisji, które Polska złożyła na podstawie unijnych umów o readmisji.

TABELA 2.1

Statystyki krajowe dotyczące całkowitej liczby wniosków o readmisję złożonych na podstawie unijnych umów o readmisji

Rok	Liczba wniosków o readmisje			
	2010	2011	2012	2013
Liczba ogółem	541	679	580	517

^{16.} Ta sekcja odnosi się tylko do umów o readmisji w państwach trzecich i nie obejmuje innych umów o readmisji z państwami EOG.

TABELA 2.2

Statystyki krajowe dotyczące liczby wniosków o readmisję skierowanych do Ukrainy - na podstawie unijnych umów o readmisji

	Liczba wniosków o readmisję			
	2010	2011	2012	2013
UKRAINA				
Liczba ogółem	497	440	358	312
Obywatele danego państwa	389	352	306	244
Obywatele państw trzecich (w tym bezpaństwowcy)	108	88	52	52

TABELA 2.3

Statystyki krajowe dotyczące liczby wniosków o readmisję skierowanych do Rosji - na podstawie unijnych umów o readmisji

	Liczba wniosków o readmisję			
	2010	2011	2012	2013
ROSJA				
Liczba ogółem	44	121	70	86

TABELA 2.4

Statystyki krajowe dotyczące liczby powrotów do Gruzji - na podstawie unijnych umów o readmisji

	Liczba wniosków o readmisję			
	2010	2011	2012	2013
GRUZJA				
Liczba ogółem	0	37	34	61

19. Czy Polska napotkała jakieś praktyczne przeszkody podczas wykonywania unijnych umów o readmisji?

TABELA 2.5

Praktyczne przeszkody w wykonywaniu unijnych umów o readmisji

Praktyczne przeszkody związane z unijnymi umowami o readmisji	Tak/Nie	Jeśli tak, proszę określić, czy występują one tylko w odniesieniu do określonego państwa trzeciego czy też są to przeszkody natury ogólnej
Państwa pochodzenia nie współpracują	Nie	
Państwa nie przestrzegają wyznaczonych terminów	Tak	Pakistan nie przestrzega terminu na udzielenie odpowiedzi na wniosek readmisyjny określony w przedmiotowej umowie. Zachodzi konieczność przesyłania wniosków readmisyjnych za pośrednictwem placówki dyplomatycznej, co wpływa na efekt i wydłużenie procedury readmisyjnej.
Państwa nie współpracują w odniesieniu do wniosków o readmisję obywateli państw trzecich (w przeciwieństwie do wniosków dotyczących obywateli własnego państwa)	Nie	
Państwa nie współpracują w odniesieniu do wniosków o readmisję bezpaństwowców (w przeciwieństwie do wniosków dotyczących obywateli własnego państwa)	Nie	
Państwa nie wydają dokumentów podróży umożliwiających readmisję/powrót	Nie	Odnotowano przypadki, w których strona pakistańska udzieliła zgody na readmisję, natomiast odmówiła wydania dokumentów podróży.
Luki w potencjale administracyjnym Polski w zakresie zdolności do wykonywania umowy o readmisji	Nie	
Inne przeszkody (w razie potrzeby należy dodać kolumny)	Tak	Brak efektywności w zakresie prób nawiązania kontaktów, mających na celu rozpoczęcie negocjacji Protokołu Wykonawczego, który określa techniczne warunki wykonywania samej umowy (Pakistan).

20. Czy Polska przeprowadziła jakiegokolwiek oceny skuteczności unijnych lub dwustronnych umów o readmisji? Jeśli tak, jakie kwestie zostały uwzględnione w tych ocenach? Proszę podać wyniki dotyczące:

Tak:

- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o przyjmowaniu i przekazywaniu obywateli obu Państw przewiduje dokonywanie przez zainteresowane strony okresowych ocen realizacji postanowień ww. umowy. W okresie obowiązywania ww. umowy zorganizowano 5 takich spotkań (2007r., 2008r.,

- 2009r., 2010r., 2012r.), które miały na celu posuwanie realizacji dotychczasowej współpracy.
- Ukraina; robocze spotkania organizowane na szczeblu centralnym organizowane przez Komendę Główną Straży Granicznej, mające na celu wymianę praktycznych doświadczeń oraz ocenę wykonywania umowy o readmisji (2010r., 2011 r., 2012 r.) oraz cykliczne spotkania Pełnomocników Granicznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy organizowane przez Komendanta Bieszczadzkiego i Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.
- Federacja Rosyjska; spotkania robocze na szczeblu centralnym organizowane przez Komendę Główną

Straży Granicznej mające na celu wymianę praktycznych doświadczeń oraz ocenę wykonywania umowy o readmisji (2012 r., 2013 r.)

4. Gruzja; spotkania robocze na szczeblu centralnym organizowane przez Komendę Główną Straży Granicznej mające na celu wymianę praktycznych doświadczeń oraz ocenę wykonywania umowy o readmisji (2010 r., 2013 r.)
5. Armenia; wizyta przedstawicieli Służby Bezpieczeństwa, Służby Migracyjnej oraz Policji z Republiki Armenii, która miała miejsce w kwietniu 2014 roku. Celem spotkania było omówienie kwestii dotyczących współpracy w zakresie realizacji postanowień umowy, wymiana doświadczeń w zakresie realizacji powrotów przymusowych oraz określenie sposobu prowadzenia korespondencji. Ponadto, został przedstawiony projekt protokołu wykonawczego do umowy.

6. Misje wyprzedzające organizowane do państw trzecich przez Zarząd do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej są instrumentem pozwalającym na nawiązanie kontaktów z państwami, z którymi współpraca jest trudna i nieefektywna. W ramach ww. misji Zarząd do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej nawiązał bezpośrednią współpracę ze Sri Lanką. W ramach misji rozpoczęto rozmowy w sprawie negocjacji Protokołu Wykonawczego do umowy o readmisji, jak również zorganizowano spotkanie z instytucją odpowiedzialną za praktyczne wykonywanie umowy. Spotkanie miało na celu posumowanie dotychczasowej współpracy oraz wyznaczenie osób do roboczych i bezpośrednich kontaktów w zakresie realizacji umowy o readmisji.

Liczba wniosków o readmisję rozpatrzonych pozytywnie	24 (bez umowy o readmisji z Ukrainą)	524	581	481	438
Liczba wniosków o dokumenty podróży w związku z wnioskiem o readmisję	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Liczba dokumentów podróży wydanych przez państwo trzecie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Liczba osób, które zostały faktycznie wydalone	Brak danych	495 (tylko readmisja z Ukrainą)	415 (tylko readmisja z Ukrainą)	426	487

TABELA 2.6

Ustalenia ocen unijnych umów o readmisji przeprowadzonych w Polsce

Aspekty skuteczności	Uwzględnione w ocenach krajowych (T/N)	Główne ustalenia
Odsetek uznawalności wniosków o readmisję	Tak	W roku 2013 r. odsetek uznawalności wniosków o readmisję wyniósł 84,7%.

21. Przedstawione niżej wskaźniki zostały opracowane w celu stworzenia (zastępczych) miar skuteczności unijnych i dwustronnych umów o readmisji.

TABELA 2.7

Wskaźniki mierzące skuteczność unijnych umów o readmisji

Wskaźniki	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba wystawionych wniosków o readmisję	46 (bez umowy o readmisji z Ukrainą)	541	679	580	517

22. Proszę przedstawić ocenę wartości dodanej unijnych umów o readmisji w zakresie umożliwiania skutecznych powrotów, w porównaniu do okresu przed zawarciem unijnych umów o readmisji.

Unijne umowy o readmisji z państwami trzecimi systematyzują zasady oraz terminy potwierdzania tożsamości oraz przekazywania obywateli państw trzecich do kraju pochodzenia, zwłaszcza odnośnie tych państw trzecich, z którymi Polska nie prowadziła ścisłej współpracy lub też w przeszłości odnotowywała problemy. Ponadto, dzięki ww. umowom zostaje ustalony bezpośredni kontakt z organami odpowiedzialnymi za realizację przedmiotowych umów.

W okresie przed stosowaniem umowy o readmisji m.in. z Gruzją, Pakistanem, Sri Lanką skuteczność potwierdzania tożsamości oraz uzyskiwania zastępczych dokumentów podróży była bardzo

niska. Współpraca w ww. zakresie odbywała się za pośrednictwem przedstawicielstw dyplomatycznych, które nie były zobligowane żadnymi terminami na udzielenie odpowiedzi na zapytania kierowane przez Straż Graniczną.

W wyniku stosowania unijnych umów o readmisji istnieje możliwość stosowania nowych rozwiązań w zakresie realizacji przekazanych cudzoziemców. Do tego typu ułatwień, które mogą być lub będą mogły być wprowadzone w przyszłości na podstawie wspólnotowych umów o readmisji należy możliwość stosowania Europejskiego Dokumentu Podróży dla Wydalanych Obywateli Państw Trzecich, w przypadku przekazywanych cudzoziemców, którzy nie posiadają dokumentu podróży. Polska skorzystała już z takiej możliwości w przypadku przekazania osób w trybie readmisji do Sri Lanki.

2.3 Odrębne dwustronne umowy o readmisji

23. Czy Polska zawarła inne odrębne dwustronne umowy o readmisji z państwami trzecimi?

Tak. Polska zawarła jedną dwustronną umowę o readmisji z państwem trzecim – Wietnamem.

Przedmiotowa umowa została podpisana w dniu 22 kwietnia 2004 roku, umowa weszła w życie w dniu 14 maja 2005 roku. Do umowy o readmisji sporządzono i podpisano Protokół wykonawczy. W dniu 25 maja 2007 roku podpisano dodatkowy

roboczy protokół ze spotkania (Memorandum of Understanding), dotyczący zasad i warunków finansowania przeprowadzonych wywiadów eksperckich mających na celu potwierdzenie tożsamości osób podlegających readmisji.

24. Proszę podać dostępne dane statystyczne na temat liczby wniosków o readmisję, które Polska złożyła na podstawie odrębnych dwustronnych umów o readmisji.

TABELA 2.8

Statystyki krajowe dotyczące liczby wniosków o readmisję skierowanych do Wietnamu na podstawie odrębnych dwustronnych umów o readmisji

Wietnam	Liczba wniosków o readmisję			
	2010	2011	2012	2013
Liczba ogółem	187	123	146	101
Obywatele danego państwa	187	123	146	101

25. Proszę wskazać najczęstsze problemy napotymane podczas wykonywania odrębnych dwustronnych umów o readmisji.

TABELA 2.9

Praktyczne przeszkody napotymane w ramach odrębnych dwustronnych umów o readmisji

Praktyczne przeszkody związane z odrębnymi dwustronnymi umowami o readmisji	Tak/Nie	Jeśli tak, proszę określić, czy występują one tylko w odniesieniu do określonego państwa trzeciego czy też są to przeszkody natury ogólnej
Państwa pochodzenia nie współpracują	Nie	
Państwa nie przestrzegają wyznaczonych terminów	Nie	
Państwa nie współpracują w odniesieniu do wniosków o readmisję obywateli państw trzecich (w przeciwieństwie do wniosków dotyczących obywateli własnego państwa)	Nie	Nie dotyczy (umowa nie obejmuje tej kategorii osób)

Państwa nie współpracują w odniesieniu do wniosków o readmisję bezpaństwowców (w przeciwieństwie do wniosków dotyczących obywateli własnego państwa)	Nie	
Państwa nie wydają dokumentów podróży umożliwiających readmisję/powrót	Nie	
Łuki w potencjale administracyjnym Polski w zakresie zdolności do wykonywania umowy o readmisji	Nie	
Inne przeszkody	Tak	Zgodnie z Umową o readmisji podpisaną pomiędzy Polską a Wietnamem, Polska musi informować o planowanym przekazaniu do kraju pochodzenia obywatela Wietnamu posiadającego wietnamski paszport 21 dni przed planowaną deportacją. W związku z powyższym organizacja wydaleniowa ww. kategorii osób do kraju pochodzenia w ciągu 48 godzin nie jest możliwa.

26. Czy odrębne dwustronne umowy o readmisji podpisane przez Polskę zawierają artykuł zachęcający obie strony do promowania dobrowolnych powrotów?

Nie. Cudzoziemiec będący w procedurze readmisji, w tym umieszczony w strzeżonym ośrodku Straży Granicznej lub w areszcie dla cudzoziemców, nie ma możliwości skorzystania z programów dobrowolnych powrotów. Podstawą przyjęcia takiego podejścia jest

zasada, że readmisji podlegają osoby, które otrzymały decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu bez terminu samodzielnego wyjazdu.

27. Czy Polska preferuje zawieranie odrębnych dwustronnych umów o readmisji zamiast unijnych umów o readmisji z poszczególnymi państwami trzecimi?

Nie.

28. Czy Polska przeprowadziła jakiegokolwiek oceny skuteczności odrębnych dwustronnych umów o readmisji?

Tak.

TABELA 2.10

Oceny odrębnych dwustronnych umów o readmisji

Aspekty skuteczności	Uwzględnione w ocenach krajowych (T/N)	Główne ustalenia
Odsetek uznawalności wniosków o readmisję	Tak	Wietnam, w roku 2013, 93% uznawalności wniosków o readmisję. Bardzo dobra współpraca

29. Przedstawione niżej wskaźniki zostały opracowane w celu stworzenia (zastępczych) miar skuteczności odrębnych dwustronnych umów o readmisji.

TABELA 2.11

Wskaźniki mierzące skuteczność odrębnych dwustronnych umów o readmisji z Wietnamem

Wskaźniki	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba wysłanych wniosków o readmisję	144	187	123	146	101
Liczba wniosków o readmisję rozpatrzonych pozytywnie	138	144	92	75	94
Liczba wniosków o dokumenty podróży w związku z wnioskiem o readmisję	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Liczba dokumentów podróży wydanych przez państwo trzecie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Liczba osób, które zostały faktycznie wydalone	Brak danych	127	87	33	107

30. Proszę przedstawić ocenę wartości dodanej odrębnych dwustronnych umów o readmisji w zakresie umożliwiania skutecznych powrotów w porównaniu do okresu przed zawarciem odrębnych dwustronnych umów o readmisji.

Dzięki Umowie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu przekazywaniu i przyjmowaniu obywateli obu Państw zostały usystematyzowane zasady oraz terminy potwierdzania tożsamości oraz przekazywania obywateli Wietnamu do kraju pochodzenia. Ponadto, został ustalony bezpośredni kontakt z organami odpowiedzialnymi za realizację tej umowy oraz możliwe stało się przeprowadzanie przez ekspertów z Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego w Hanoi [organ zajmujący się bezpośrednio realizacją umowy o readmisji]

wywiadów z osobami deklarującymi obywatelstwo wietnamskie nielegalnie przebywającymi na terytorium Polski. W konsekwencji skuteczność potwierdzania tożsamości oraz organizacji przekazania do kraju pochodzenia wzrosła.

Przed podpisaniem ww. umowy współpraca ze stroną wietnamską w zakresie potwierdzenia tożsamości cudzoziemców oraz uzyskiwania dokumentów podróży odbywała się za pośrednictwem Ambasady Wietnamu w Warszawie. Efektywność potwierdzenia tożsamości przez ww. przedstawicielstwo dyplomatyczne była bardzo niska. W chwili obecnej uznawalność przez stronę wietnamską wniosków o readmisję kształtuje się na wysokim poziomie np. w 2013 r. na poziomie 93%.

3

Zakazy wjazdu i umowy o readmisji: zrozumienie synergii z pomocą w zakresie reintegracji

3.0 Zakazy wjazdu i umowy o readmisji: zrozumienie synergii z pomocą w zakresie reintegracji

31. Czy organy odpowiedzialne w Polsce za nakładanie zakazów wjazdu konsultują się z organami w przedmiotowym państwie trzecim, do którego ma zostać wydalona dana osoba, lub informują te organy o wydaniu zakazu?

Nie.

32. Czy w Polsce istnieje możliwość ubiegania się przez osoby powracające, wobec których wydano zakaz wjazdu, o pomoc w zakresie reintegracji?

Tak. Osoby, w stosunku do których wydano zakaz wjazdu w związku z wydaniem decyzji, z których wynika obowiązek opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Porozumieniem między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji w sprawie współpracy w zakresie dobrowolnych powrotów cudzoziemców opuszczających terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sporządzonym w Warszawie dnia 12 lipca 2005 roku mogą ubiegać się o pomoc w dobrowolnym powrocie, która dodatkowo dzięki wsparciu programom współfinansowanym z funduszy Unii Europejskiej może zapewnić takiej osobie m.in. pomoc reintegracyjną w kraju powrotu.

Pomoc reintegracyjna dla osób, wobec których wydano zakaz wjazdu i którzy podjęli decyzję o dobrowolnym powrocie do kraju pochodzenia może być udzielona w ramach dwóch projektów współfinansowanych ze źródeł unijnych pt: „Pomoc w Dobrowolnym Powrocie i Reintegracji” oraz „Pomoc w Dobrowolnym Powrocie i Reintegracji. Faza II”. W oparciu o te dwa projekty cudzoziemcy mają możliwość ubiegania się o pomoc reintegracyjną udzielaną już po powrocie. Z tej pomocy nie mogą skorzystać migranci o nieuregulowanym pobycie, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był krótszy niż 3 miesiące.

33. Czy właściwe organy uczestniczące w podejmowaniu decyzji o zastosowaniu zakazów wjazdu i udzieleniu pomocy w zakresie reintegracji to te same organy?

Nie. Właściwymi organami w zakresie decyzji o zastosowaniu zakazu wjazdu na terytorium Polski pozostaje Komenda Główna Straży Granicznej, natomiast kwestie związane z organizacją pomocy reintegracyjnej w kraju powrotu cudzoziemca koordynuje Biuro Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji w Warszawie.

34. Czy stworzono jakiś formalny mechanizm współpracy w celu ułatwienia koordynacji (np. protokoły, umowy, konwencje, porozumienia robocze itp.)?

Tak. Dla usprawnienia wykonywania działań przewidzianych w Porozumieniu między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji w sprawie współpracy w zakresie dobrowolnych powrotów cudzoziemców opuszczających terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sporządzonym w Warszawie w dniu 12 lipca 2005 roku, powołana została tzw. Wspólna Komisja Konsultacyjna. Zadaniami Komisji są: kontrola realizacji postanowień porozumienia, ocena współpracy z polskimi organizacjami rządowymi i pozarządowymi pracującymi z cudzoziemcami oraz opiniowanie propozycji dotyczących dobrowolnych powrotów cudzoziemców.

Komisja składa się z 4 przedstawicieli - 2 wyznaczonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i 2 wyznaczonych przez IOM. Zgodnie z art. 6 ust. 4 porozumienia. „w razie potrzeby Komisja może zaprosić do udziału w posiedzeniach Komisji przedstawicieli organizacji rządowych i pozarządowych, w których zakresie działania znajdują się sprawy cudzoziemców”.

Posiedzenia Komisji zwoływane są w razie potrzeby, nie rzadziej jednak niż co 6 miesięcy.

35. Czy Polska oferuje pomoc w zakresie reintegracji osobom powracającym, które zostały wydalone na podstawie umowy o readmisji?

Nie. Realizowane w Polsce przez Biuro Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji w Warszawie projekty w zakresie dobrowolnych powrotów współfinansowanych ze środków unijnych nie przewidują możliwości organizacji pomocy reintegracyjnej po powrocie dla osób wydanych na podstawie umów o readmisji.

Natomiast Polska uczestniczy w projektach międzynarodowych w tym zakresie. Celem projektu „Support Reintegration of Georgian Returning Migrants and the Implementation of EU-Georgia Readmission Agreement” było uruchomienie Centrum Mobilności (Mobility Center), w którym zapewniona miała być pomoc w znalezieniu zatrudnienia, tymczasowego zakwaterowania (w przypadku migrantów, chcących powrócić do innych niż Tbilisi części Gruzji). Głównym działaniem Centrum miało być też przekazywanie aktualnych i wiarygodnych informacji o możliwości doskonalenia zawodowego. W ramach projektu zrealizowano wiele działań, w tym przede wszystkim przeprowadzono misję ewaluacyjną, w ramach której zbadano m.in. legislację gruzińską dot. organizacji gruzińskiego rynku pracy oraz przepisy dot. prowadzenia działalności gospodarczej w Gruzji oraz uruchomiono Centrum Mobilności, w którym powracający do Gruzji obywatele tego kraju mogą uzyskać informacje o możliwości odbycia kursów zawodowych i doszkalających a także o zasadach otwarcia i prowadzenia działalności gospodarczej. W tych działaniach uczestniczyło wiele podmiotów, w tym Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej¹⁷.

Jednocześnie Polska uczestniczy w dwóch projektach migracyjnych realizowanych we współpracy z krajami pochodzenia cudzoziemców, w których szczególną uwagę położono m.in. na aspekt reintegracji w kraju powrotu. Są to następujące działania: projekt “Enhanced participation of Georgian

Emigrants at Home [ERGEM]” oraz “Supporting the Establishment of Effective Readmission Management in Armenia, Azerbaijan and Georgia”. W ramach pierwszego projektu zatytułowanego: “Enhanced participation of Georgian Emigrants at Home [ERGEM]” przedstawiciele administracji gruzińskiej i polskiej wymieniają się m.in. doświadczeniem i najlepszymi praktykami dotyczącymi popularyzacji wiedzy o kraju pochodzenia wśród emigrantów oraz udostępniania wiarygodnych informacji o warunkach życia w kraju pochodzenia migrantów, oraz podtrzymywania więzi łączących emigrantów z krajem pochodzenia. Koordynatorem projektu jest Międzynarodowy Ośrodek do Spraw Rozwoju Polityki Migracyjnej z siedzibą w Wiedniu (ICMPD). Projekt współfinansowany jest ze środków UE¹⁸. W ramach drugiego z prezentowanych projektów, zatytułowanego: “Supporting the Establishment of Effective Readmission Management in Armenia, Azerbaijan and Georgia” przedstawiciele administracji azerbejdżańskiej i polskiej wymieniają się wiedzą i najlepszymi praktykami dotyczącymi organizacji służb migracyjnych, ich zadań oraz uprawnień, a także funkcjonowania oraz praktycznych aspektów związanych z detencją cudzoziemców, w tym z polskimi dobrymi praktykami w zakresie organizacji powrotów i wydaleń cudzoziemców. Koordynatorem projektu jest Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji [IOM].

36. Czy stworzono jakiś formalny mechanizm współpracy w celu ułatwienia koordynacji (np. protokoły, umowy, konwencje, porozumienia robocze itp.)?

Nie.

37. Czy właściwe organy konsultują się ze sobą przy podejmowaniu decyzji?

Nie.

38. Czy stworzono jakiś formalny mechanizm współpracy w celu ułatwienia koordynacji (np. protokoły, umowy, konwencje, porozumienia robocze itp.)?

Tak. W przypadku powrotów do Gruzji w ramach projektu „Support Reintegration of Georgian Returning Migrants and the Implementation of EU-Georgia

Readmission Agreement” Straż Graniczna nawiązała bezpośredni kontakt z organizacją odpowiedzialną po stronie gruzińskiej za realizację programu - na bieżąco przekazywana jest informacja o osobach powracających w trybie readmisji, w celu możliwości

skorzystania z pomocy oferowanej w programie.

Jednocześnie, we wszystkich ośrodkach detencyjnych została zamieszczona informacja o możliwości skorzystania z programu.

¹⁷. Więcej informacji znaleźć można na stronie internetowej projektu <http://www.informedmigration.ge/en/index.php?tig> oraz w załączonych niżej materiałach http://www.informedmigration.ge/en/pdf/booklet_2.pdf; <http://www.informedmigration.ge/en/pdf/booklet.pdf>.

¹⁸. Więcej informacji znaleźć można na stronie internetowej projektu <http://www.icmpd.org/Enhancing-the-Role-of-Georgian-Emigrants-at-Home-ERGEM.2464.0.html>; oraz portalu społecznościowym <https://www.facebook.com/ERGEMProject>.

4

Statystyki

4.0 Statystyki

TABELA 4.1

Lista dwustronnych umów o readmisji podpisanych przez Polskę (stan na dzień 15 marca 2014 roku): materiał przygotowany przez Komendę Główną Straży Graniczne

Nazwa Państwa	Tytuł Umowy	Miejsce i data podpisania	Data wejścia w życie	Tytuł Porozumienia wykonawczego	Miejsce i data podpisania
Austria	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federalnym Republiki Austrii o przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Wiedeń 10 czerwca 2002 r.	Umowa weszła w życie w dniu 30.05.2005 r. [Dz. U. z 2006 r. Nr 51, poz. 373]	Protokół Wykonawczy do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federalnym Republiki Austrii o przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Wiedeń 10 czerwca 2002 r.
Bułgaria	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Bułgarii o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 24 sierpnia 1993 r.	Umowa weszła w życie w dniu 04.02.1994 r.	Protokół Wykonawczy między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Bułgarii do Umowy o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 24 sierpnia 1993 r.
Chorwacja	Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chorwacji o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 8 listopada 1994 r.	Umowa weszła w życie w dniu 27.05.1995 r.	Protokół zawarty między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Chorwacji w sprawie wykonania Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chorwacji o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 8 listopada 1994 r.

Czechy	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o przekazywaniu osób przez wspólną granicę państwową	Praga 10 maja 1993 r.	Umowa weszła w życie w dniu 30.10.1993 r.	Porozumienie między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Czeskiej w sprawie wykonywania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o przekazywaniu osób przez wspólną granicę państwową	Warszawa 17 sierpnia 1993 r.
Grecja	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Greckiej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 21 listopada 1994 r.	Umowa weszła w życie w dniu 05.05.1996 r.	Porozumienie między Ministrem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ministrem Porządku Publicznego Republiki Grecji w sprawie wykonywania o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Ateny 25 stycznia 1995 r.
Hiszpania	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polską a Królestwem Hiszpanii o przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 21 maja 2002 r.	Weszła w życie 23.06.2004 r. [Dz.U. z 2004 r. Nr 228, poz. 2300]	Wymiana not dyplomatycznych informujących o organach właściwych do realizacji Umowy.	21 maja 2002 r.
Irlandia	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Irlandii o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających na terytoriach Państw bez zezwolenia	Warszawa 12 maja 2001 r.	Weszła w życie 22.06.2002r. (M.P. z 2002 r. Nr 31, poz. 497)	Umowa nie przewiduje zawarcia Porozumienia wykonawczego	12 maja 2001 r.
Litwa	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób	Warszawa 13 lipca 1998 r.	Umowa weszła w życie w dniu 08.01.2000 r.	Porozumienie między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Ministrem Spraw Wewnętrznych Republiki Litewskiej w sprawie wykonywania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób	Warszawa 13 lipca 1998 r.
Łotwa	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Łotewskiej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób na przebywających bez zezwolenia	Ryga 29 marca 2006 r.	Umowa weszła w życie 27.12.2007 [Dz. U z 2008, Nr 15, poz. 95]	Porozumienie Wykonawcze między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Ministrem Spraw Wewnętrznych Republiki Łotewskiej w sprawie wykonania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Łotewskiej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Luksemburg 27 kwietnia 2006 r.
Macedonia	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Macedonii o przekazywaniu i przyjmowaniu osób na przebywających bez zezwolenia	Warszawa, 15 listopada 1994 r.	Umowa weszła w życie w dniu 04.02.2007 r.	Dodatkowo, Umowa o readmisji UE-Macedonia z dnia 18.09.2007r (umowa weszła w życie 01.01.2008)	
Mołdawia	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Mołdawii o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 15 listopada 1994 r.	Umowa weszła w życie w dniu 28.05.1995 r.	Porozumienie między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Mołdawii w sprawie wykonywania Umowy o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia. Dodatkowo, Umowa o readmisji UE-Mołdawia z dnia 10.10.2007r. (umowa weszła w życie 01.01.2008). Protokół RP-Mołdawia podpisany 11.10.2012 (oczekuje na wejście w życie).	Warszawa 15 listopada 1994 r.
Rumunia	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Rumunii w sprawie wzajemnego przyjmowania osób przebywających bez zezwolenia na terytorium jednego z państw Umawiających się Stron	Warszawa 24 lipca 1993 r.	Umowa weszła w życie w dniu 19.01.1994 r.	Protokół wykonawczy zawarty między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Rumunii w sprawie wykonania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Rumunii w sprawie wzajemnego przyjmowania osób przebywających bez zezwolenia na terytorium jednego z państw Umawiających się Stron	Warszawa 24 lipca 1993 r.
Słowacja	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Słowacji o przekazywaniu i przyjmowaniu osób na wspólnej granicy państwowej	Bratysława 8 lipca 1993 r.	Umowa weszła w życie w dniu 12.11.1993 r.	Protokół wykonawczy zawarty między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Słowacji w sprawie wykonania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Słowacji o przekazywaniu i przyjmowaniu osób na wspólnej granicy państwowej	Bratysława 30 sierpnia 1993 r.
Słowenia	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Słowenii o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Lublana 28 sierpnia 1996 r.	Umowa weszła w życie w dniu 06.04.1998 r.	Protokół między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Ministrem Spraw Wewnętrznych Republiki Słowenii w sprawie wykonania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Słowenii o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Luksemburg 27 kwietnia 2006 r. Wszedł w życie w dniu 01.01.2007 r.

Szwajcaria	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Radą Federalną Konfederacji Szwajcarskiej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Warszawa 19 września 2005 r.	Umowa weszła w życie w dniu 31.03.2006 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 162, poz. 1147)	Protokół w sprawie wykonania Umowy - jako integralna część umowy	Warszawa 19 września 2005 r.
Szwecja	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Szwecji o przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Sztokholm 1 września 1998 r.	Umowa weszła w życie w dniu 09.04.1999 r.	Umowa nie przewiduje zawarcia Porozumienia wykonawczego	1 września 1998 r.
Ukraina	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Ukrainy o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przez wspólną granicę państwową	Kijów 24 maja 1993 r.	Umowa weszła w życie w dniu 10.04.1994 r.	Protokół w sprawie wykonania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Ukrainy o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przez wspólną granicę państwową Dodatkowo, Umowa umowa o readmisji UE-Ukraina z dnia 18.06.2007r. (umowa weszła w życie 01.01.2008)	Kijów 24 maja 1993 r.
Węgry	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Węgierskiej o przekazywaniu i przyjmowaniu na granicy państwowej osób przebywających bez zezwolenia	Budapeszt 25 listopada 1994 r.	Umowa weszła w życie w dniu 05.08.1995 r.	Porozumienie między Ministrem Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej a Ministrem Spraw Wewnętrznych Republiki Węgierskiej w sprawie wykonywania Umowy o przekazywaniu i przyjmowaniu na granicy państwowej osób przebywających bez zezwolenia	Budapeszt 25 listopada 1994 r.
Wietnam	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o przekazywaniu i przyjmowaniu obywateli obu Państw	Hanoi 22 kwietnia 2004 r.	Umowa weszła w życie w dniu 14.05.2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 156, poz. 1306 i 1307)	Porozumienie między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego Socjalistycznej Republiki Wietnamu w sprawie wykonania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o przekazywaniu i przyjmowaniu obywateli obu Państw	Hanoi 22 kwietnia 2004 r.

Ponadto, w odniesieniu do Republiki Białorusi, przekazania cudzoziemców w trybie readmisji realizowane są na podstawie Umowy między rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o stosunkach prawnych na polsko-radzieckiej granicy państwowej

oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych z dnia 15 lutego 1961 r., zawierającej klauzulę readmisyjną - dane statystyczne odnoszące się do ww. umowy gromadzone są przez Straż Graniczną od II połowy 2014 r.

TABELA 4.2

Lista wielostronnych umów o readmisji podpisanych przez Polskę (stan na dzień 15 marca 2014 roku): materiał przygotowany przez Komendę Główną Straży Granicznej

Nazwa Państwa	Tytuł Umowy	Miejsce i data podpisania	Tytuł Porozumienia wykonawczego	Miejsce i data podpisania	Uwagi
Kraje Schengen [Belgia, Niemcy, Francja, Włochy, Luksemburg, Niderlandy]	Porozumienie o przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia	Bruksela 29 marca 1991 r.	Protokół w sprawie technicznych warunków przekazywania osób na granicy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec w związku z realizacją Porozumienia między Rządami państw grupy Schengen i Rządem Rzeczypospolitej Polskiej o przyjmowaniu osób przebywających bez zezwolenia z dnia 29 marca 1991r. i Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy w zakresie skutków wynikających z ruchów migracyjnych z dnia 7 maja 1993 r.	Warszawa 29 września 1994 r.	Umowa weszła w życie w dniu 01.04.1991 r., a w stosunku do RP w dniu 01.07.1991 r.

TABELA 4.3

Lista umów o readmisji między Wspólnotą Europejską a państwami trzecimi, których Polska jest stroną (stan na dzień 15 marca 2014 roku): materiał przygotowany przez Komendę Główną Straży Granicznej

Państwo	Data podpisania	Data wejścia w życie
Hong Kong	27.11.2002	01.03.2004
Specjalny Region Administracyjny Makao Chińskiej Republiki Ludowej	13.10.2003	01.06.2004
Sri Lanka	04.06.2004	01.05.2005
Albania	14.04.2005	01.05.2006
Rosja	25.05.2006	01.06.2007
Ukraina	18.06.2007	01.01.2008
Czarnogóra	18.09.2007	01.01.2008
Macedonia	18.09.2007	01.01.2008
Serbia	18.09.2007	01.01.2008
Bośnia i Hercegowina	18.09.2007	01.01.2008
Mołdawia	10.10.2007	01.01.2008
Pakistan	26.10.2009	01.12.2010
Gruzja	22.11.2010	01.03.2011
Armenia	19.04.2013	01.01.2014
Republika Zielonego Przylądka	18.04.2013	oczekuje na wejście w życie
Azerbejdżan	28.02.2014	01.09.2014
Turcja	16.12.2013	01.10.2014

Państwa, z którymi UE zawarła umowy (niebędące umowami readmisyjnymi), zawierające klauzule readmisyjne:

1. Umowa UE-Korea Południowa z dnia 10.05.2010 r. (weszła w życie 01.06.2014 r.);
2. Umowa UE-Australia z dnia 28.03.2014 r. (weszła w życie 01.08.2014 r.);

3. Umowa z Cotonou (79 państw) z dnia 23.06.2000 r. (weszła w życie 01.04.2003 r.);
4. Umowa UE-Indonezja z dnia 9.11.2009 r. (weszła w życie 1.05.2014 r.).

TABELA 4.4

Liczba cudzoziemców przekazanych z Polski w latach 2010-2013 w oparciu o umowy o readmisji, których Polska jest stroną: materiał przygotowany w oparciu o dane Komendy Głównej Straży Granicznej

	2010	2011	2012	2013
Ogółem	347	739	379	420
Czarnogóra	Brak danych	Brak danych	0	0
Porozumienie z Cottonu	Brak danych	Brak danych	12	2
Rosja	Brak danych	Brak danych	12	33
Ukraina	220	652	291	224
Wietnam	127	87	33	107

WYKRES 4.1

Liczba cudzoziemców, którzy opuścili terytorium Polski w latach 2010-2013: materiał przygotowany w oparciu o dane Komendy Głównej Straży Granicznej [Frontex tabela 7b]

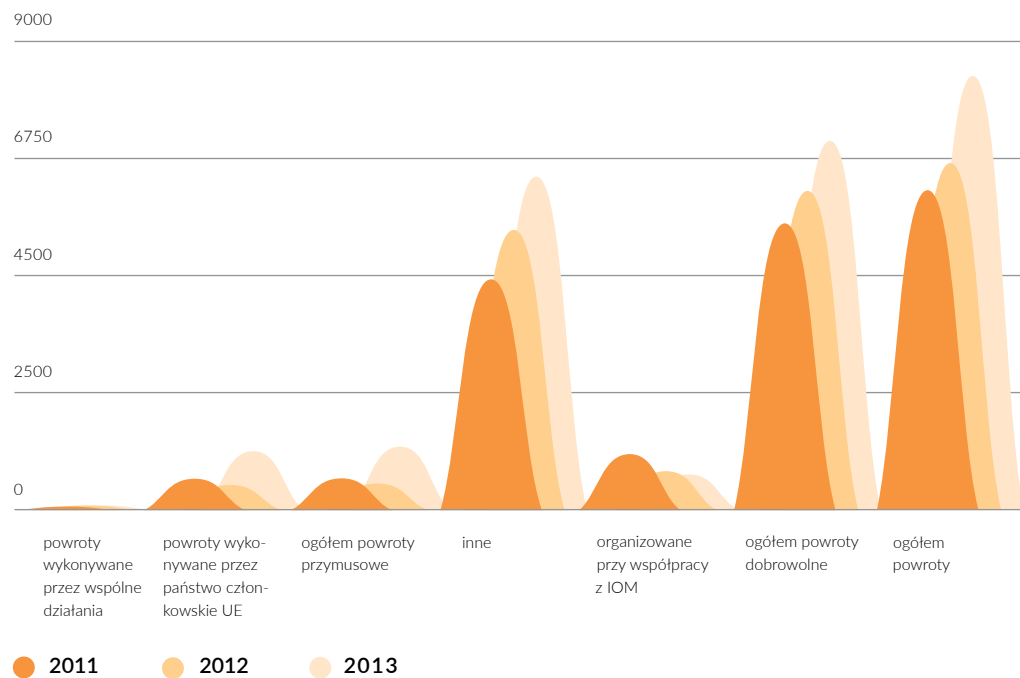

TABELA 4.5

Liczba cudzoziemców, którzy opuścili terytorium Polski w latach 2010-2013: materiał przygotowany w oparciu o dane Komendy Głównej Straży Granicznej [Frontex tabela 7b]

	Ogółem powroty	Ogółem dobrowolne powroty	Powroty organizowane przy współpracy z IOM	Inne	Ogółem powroty przymusowe	Powroty wykonywane przez państwo członkowskie UE	Powroty wykonane przez wspólne działania
2011	6 144	5 519	1 078	4 441	625	604	21
2012	6 655	6 143	750	5 393	512	484	28
2013	8 329	7 106	689	6 418	1 223	1 134	89

TABELA 4.6

Liczba cudzoziemców przekazanych z Polski w roku 2013 wg obywatelstwa: materiał przygotowany w oparciu o dane Komendy Głównej Straży Granicznej [Frontex tabela 7b]

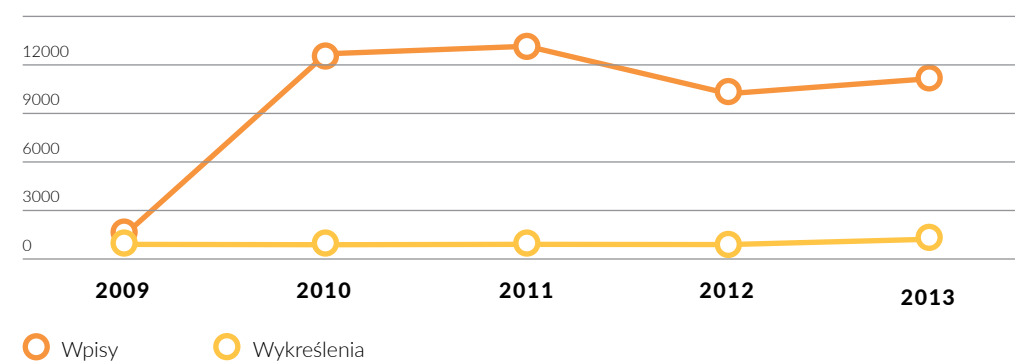
Obywatelstwo osoby	Razem Powroty	Razem Dobrowolne Powroty	Przy współpracy IOM	Inne	Wszystkie przymusowe powroty	Wykonywane przez państwo członkowskie	Wykonywane przez wspólne działania
Afganistan	15	3	1	2	12	12	–
Albania	5	1	1	–	4	4	–
Algieria	1	0	–	–	1	1	–
Arabia Saudyjska	1	0	–	–	1	1	–
Armenia	66	36	18	18	30	30	–
Azerbejdżan	11	10	–	10	1	1	–
Białoruś	444	439	9	430	5	5	–
Bułgaria	7	5	5	–	2	2	–
Chile	1	0	–	–	1	1	–
Chiny	19	13	2	11	6	6	–
Demokratyczna Republika Konga	2	–	–	–	2	2	–
Egipt	11	3	1	2	8	8	–
Filipiny	5	5	5	–	–	–	–
Gambia	2	–	–	–	2	2	–
Gruzja	377	35	20	15	342	295	47
Gwinea	1	–	–	–	1	1	–
Indie	8	3	2	1	5	5	–
Iran	4	2	–	2	2	2	–

Irak	9	1	–	1	8	8	–
Japonia	1	1	–	1	–	–	–
Jordania	1	1	–	1	–	–	–
Kamerun	1	1	1	–	–	–	–
Kanada	2	2	–	2	–	–	–
Kirgistan	23	20	–	20	3	3	–
Kazachstan	35	28	–	28	7	7	–
Kenia	1	1	1	–	–	–	–
Kolumbia	1	1	1	–	–	–	–
Kosowo	2	–	–	–	2	2	–
Korea Południowa	3	3	–	3	–	–	–
Liban	1	1	–	1	–	–	–
Libia	1	–	–	–	1	1	–
Maroko	3	–	–	–	3	3	–
Meksyk	3	3	3	–	–	–	–
Mołdawia	40	35	–	35	5	5	–
Mongolia	24	18	9	9	6	6	–
Nepal	6	4	5	–	2	2	–
Nigeria	4	1	–	1	3	3	–
Panama	1	1	–	1	–	–	–
Pakistan	19	5	5	–	14	11	3
Rosja	2 234	1 734	476	1 258	500	461	39
Stany Zjednoczone Ameryki	3	3	–	3	–	–	–

Sri Lanka	3	1	1	–	2	2	–
Tadżykistan	9	8	2	6	1	1	–
Turcja	6	2	–	2	4	4	–
Tunezja	1	1	1	–	–	–	–
Ukraina	4 747	4 625	76	4 549	122	122	–
Uzbekistan	31	23	17	6	8	8	–
Wietnam	133	26	26	–	107	107	–
Zambia	1	1	1	–	–	–	–
OGÓŁEM	8 329	7 106	689	6 418	1 223	1 134	89

WYKRES 4.2

Liczba wpisów/wykreśleń danych z wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany: materiał przygotowany w oparciu o dane Urzędu do Spraw Cudzoziemców [Frontex tabela 7b]

	2009	2010	2011	2012	2013
Wpisy	10 495	11 434	11 845	9 138	9 697
Wykreślenia	408	387	409	396	693

5

Wnioski

5.0 Wnioski

W oparciu o przepisy nowej ustawy o cudzoziemcach [ustawa z dnia 12 grudnia 2013 roku, Dz.U. z 2013 poz. 1650, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 2014 roku, Dz.U. z 2014 roku poz. 463], która weszła w życie z dniem 1 maja 2014 roku w przypadku stwierdzenia nielegalnego pobytu¹⁹ cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wszczynane jest postępowanie administracyjne w sprawie zobowiązania go do powrotu. Postępowanie w sprawie zobowiązania do powrotu cudzoziemca wszczyna i prowadzi komendant placówki Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej.

W decyzji o zobowiązaniu do powrotu może zostać określony termin dobrowolnego powrotu, który wynosi od 15 do 30 dni i liczony jest od dnia doręczenia decyzji. W przypadku wydania tego rodzaju decyzji cudzoziemiec ma obowiązek opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie w niej wskazanym (przy czym wyjazd do innego państwa członkowskiego UE/państwa obszaru Schengen nie jest wykonaniem tej decyzji). Decyzja, w której nie określono terminu dobrowolnego powrotu jest wykonywana przymusowo.

Przymusowe wykonanie decyzji będzie mogło nastąpić także wtedy, gdy po wydaniu decyzji, w której został określony termin dobrowolnego powrotu:

- zaistnieje prawdopodobieństwo ucieczki

cudzoziemca,

- dalszy pobyt cudzoziemca zostanie uznany za zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa,
- cudzoziemiec nie dopełni obowiązków opuszczenia terytorium Polski w terminie wskazanym w decyzji.

Przymusowe wykonanie decyzji o zobowiązaniu do powrotu co do zasady skutkuje wpisem danych cudzoziemca do SIS dla celów odmowy wjazdu. Tym samym zakaz wjazdu, którym jest objęty cudzoziemiec dotyczy wówczas nie tylko terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale także pozostałych państw obszaru Schengen.

W wydanej cudzoziemcowi decyzji o zobowiązaniu do powrotu zostanie orzeczony zakaz ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen. Okres ten wynosi od 6 miesięcy do 5 lat, w zależności od okoliczności, które były podstawą wydania decyzji.

Zakaz ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen orzeka się w przypadku wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, w której:

- nie określono terminu dobrowolnego powrotu;
- określono termin dobrowolnego powrotu – w sytuacji gdy istnieje podejrzenie, że

¹⁹ Nielegalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ma miejsce w szczególności w sytuacji gdy cudzoziemiec: nie posiada ważnej wizy lub innego ważnego dokumentu uprawniającego go do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na nim, nie opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po wykorzystaniu dopuszczalnego okresu pobytu, nielegalnie przekroczył lub usiłował nielegalnie

przekroczyć granicę, nielegalnie wykonuje lub wykonywał pracę, podjął działalność gospodarczą niezgodnie z obowiązującymi przepisami, nie posiada wystarczających środków finansowych do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i został zastrzeżony do celów odmowy wjazdu w Systemie Informacji Schengen lub w krajowym wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Polski jest niepożądany.

cudzoziemiec w tym terminie:

- o nie opuści terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
- o przekroczy lub będzie usiłował przekroczyć granicę wbrew przepisom prawa.

Zakaz wjazdu może zostać cofnięty na wniosek cudzoziemca, jeżeli cudzoziemiec wykaże, że:

- wykonał obowiązki wynikające z otrzymanej decyzji,
- jego ponowny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych,
- cudzoziemcowi została przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie.

Instrumentem ułatwiającym efektywne organizowanie przez państwo wyjazdu cudzoziemców nielegalnie przebywających na terytorium Polski jest także readmisja. Można ją określić jako formę współpracy państw polegającą na uproszczeniu formalności w zakresie: odsyłania cudzoziemców do kraju obywatelstwa, do kraju, z którego przybyli lub mają prawo powrotu w sytuacji, gdy nie posiadają prawa pobytu na terytorium państwa odsyłającego oraz przyjmowania ww. osób przez państwo do tego zobowiązane.

Zasady postępowania w tej sprawie regulują umowy międzynarodowe zawierane między państwami, tzw. umowy o readmisji, które szczegółowo określają zasady przyjmowania (przekazywania) obywateli umawiających się stron oraz cudzoziemców zamieszkałych na terytoriach umawiających się stron. Zazwyczaj przekazaniu, w ramach readmisji, podlegają obywatele państw podpisujących tego rodzaju umowę, obywatele państw trzecich przebywający na terytorium umawiających się stron, jak również osoby nieposiadające obywatelstwa żadnego z państw (bezpaństwowcy). Umowy o readmisji, jak również protokoły wykonawcze, regulują szczegółowo zasady przekazania cudzoziemców oraz wskazują czas, w jakim readmisja musi zostać zrealizowana. Przekazanie osoby w ramach readmisji może nastąpić

w trybie pełnym lub uproszczonym²⁰.

Aktualnie Polska jest stroną 37 umów o readmisji, w tym 19 dwustronnych umów podpisanych przez Polskę z krajami trzecimi i członkowskimi oraz 1 umowy wielostronnej podpisanej przez Polskę z krajami stowarzyszonymi w grupie państw Schengen oraz 17 umów zawartych między UE a państwami trzecimi.

Umowy podpisywane na poziomie Wspólnoty stwarzają dla Polski nową perspektywę dla powrotów nielegalnych migrantów poprzez możliwość nawiązania bezpośrednich kontaktów z kolejnymi państwami, jak również poprzez możliwość stosowania nowych rozwiązań w zakresie realizacji przekazania. Do tego typu ułatwień, które mogą być lub będą mogły być wprowadzone w przyszłości na podstawie wspólnotowych umów o readmisji należy możliwość stosowania Europejskiego Dokumentu Podróży dla Wydalanych Obywateli Państw Trzecich, w przypadku przekazywanych cudzoziemców, którzy nie posiadają dokumentu podróży. Polska skorzystała już z takiej możliwości w przypadku przekazania osób w trybie readmisji do Sri Lanki.

W praktyce najczęściej stosowane są przekazania osób w trybie uproszczonym, realizowane w wyznaczonych miejscach na granicy państwowej z państwami sąsiednimi tj. Republiką Federalną Niemiec, Republiką Czeską, Słowacją i Ukrainą w ciągu 48 godz. po przekroczeniu granicy. Wyjątek stanowi umowa o przekazywaniu i przyjmowaniu osób podpisana z Litwą, zgodnie z którą readmisja uproszczona jest możliwa do zastosowania, w sytuacji gdy od chwili nielegalnego przekroczenia granicy państwowej nie upłynęło więcej niż 24 godz. Przekazania osób odbywają się bez zbędnych formalności, na podstawie protokołu przekazania.

Realizacja umów o readmisji w trybie pełnym odbywa się za pośrednictwem wyznaczonej do tego komórki w Zarządzie ds. Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej oraz w przypadku Umowy o readmisji z Ukrainą i Litwą za pośrednictwem właściwego miejscowo Komendanta Oddziału, którzy przesyłają wnioski readmisyjne za pośrednictwem placówek dyplomatycznych lub do wyznaczonych

jednostek odpowiedzialnych za realizację tego typu zadań w państwach, z którymi Rzeczypospolitej Polskiej ma podpisane umowy o readmisji.

Obecnie do najliczniejszych grup migrantów przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nielegalnie należą między innymi obywatele Ukrainy, Rosji i Wietnamu. Mając na uwadze fakt, że Polska posiada umowy o readmisji z ww. państwami, przekazania cudzoziemców należących do ww. grupy państw realizowane są najczęściej. Należy również nadmienić, iż Polska jest jednym z nielicznych, które mają podpisane dwustronną umowę o readmisji z Socjalistyczną Republiką Wietnamu.

W przypadku realizacji umów dwustronnych i wielostronnych podpisanych przez Rzeczpospolitą Polską z innymi państwami w ostatnim czasie najczęściej stosowane są wnioski o przekazania w trybie readmisji pełnej do Francji, Grecji i Niemiec.

Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, że umowy o readmisji, których Polska jest stroną w znaczący sposób wpłynęły na skuteczność czynności identyfikacyjnych prowadzonych wobec nieudokumentowanych cudzoziemców oraz realizacji powrotów cudzoziemców. Powyższe wpłynęło również na nawiązanie i rozwój współpracy z państwami trzecimi w zakresie szeroko rozumianej polityki powrotowej.

W zakresie świadczenia cudzoziemcom pomocy

w reintegracji w kraju powrotu zastosowanie mają przede wszystkim projekty reintegracyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz budżetu państwa, a koordynowane przez Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji. W roku 2013 realizowane były dwa projekty dobrowolnych powrotów oraz reintegracji w kraju powrotu, tj. „Konsultacja, podróż, reintegracja – pomoc w dobrowolnym powrocie z Polski” oraz „Pomoc w dobrowolnym powrocie z Polski oraz reintegracja, Faza 2.”. Istotną cechą tak organizowanej pomocy reintegracyjnej jest wyłączenie z możliwości świadczenia tej pomocy cudzoziemcom, którzy są przekazywani z kraju w ramach readmisji lub umieszczeni są w strażonnych ośrodkach Straży Granicznej i aresztach w celu wydalenia.

Plan wdrożenia dokumentu programowego „Polityka migracyjna Polski – stan obecny i postulowane działania” oraz ustawa z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach zakładają możliwość organizowania dobrowolnych powrotów oraz świadczenia pomocy reintegracyjnej w kraju powrotu bezpośrednio przez instytucje rządowe, które w tej materii współpracowały dotychczas wyłącznie z Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji, a więc Komendę Główną Straży Granicznej oraz Urząd do Spraw Cudzoziemców.

20. Readmisja uproszczona polega na przyjęciu z powrotem bez uprzedniego złożenia wniosku strony umowy, obywatela państwa trzeciego lub osoby nie posiadającej obywatelstwa żadnego

z państw, która nielegalnie przekroczyła wspólną granicę, jeżeli od chwili nielegalnego przekroczenia granicy państwowej nie upłynęło 48 godzin.

Wydanie decyzji powrotowej zobowiązuje cudzoziemca do opuszczenia terytorium Polski, ale wyjazd do innego państwa obszaru Schengen nie jest wykonaniem tej decyzji. Przymusowe wykonanie decyzji powrotowej powoduje dokonanie wpisu danych cudzoziemca do systemu SIS dla celów odmowy wjazdu. Od tego momentu zakaz wjazdu obejmuje nie tylko terytorium Polski, ale też pozostałe kraje obszaru Schengen.

Niniejszy raport został przygotowany w ramach polskiego członkostwa w Europejskiej Sieci Migracyjnej i stanowi wkład do raportu syntetyzującego wiedzę na temat polityk krajów Unii Europejskiej oraz Norwegii w zakresie zakazu wjazdu oraz wykorzystywanie umów o readmisji.

ISBN

978-83-64955-01-3 (wersja elektroniczna)

978-83-64955-03-7 (wersja papierowa)